Vastaus valtuustoaloitteeseen / Kokkolan Urheilutalon kehittäminen monialaiseksi kulttuuri-, hyvinvointi- ja kansalaistoiminnan keskukseksi

Kaupunginvaltuusto 21.09.2026 § 66

Valtuutettu Paananen esitti seuraavan valtuustoaloitteen:

” Kokkolan Urheilutalo on keskeisellä paikalla sijaitseva, kaupunkikuvallisesti merkittävä rakennus, jonka käyttömahdollisuuksia tulisi tarkastella nykyistä laajemmin kaupunkilaisten hyvinvoinnin, osallisuuden, kulttuurin ja yhteisöllisyyden näkökulmasta.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Kokkolan kaupunki käynnistää selvityksen Urheilutalon kehittämisestä monialaiseksi kulttuuri-, hyvinvointi- ja kansalaistoiminnan keskukseksi, joka palvelisi kaupungin, Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soiten, järjestöjen, yhdistysten, kulttuuritoimijoiden sekä kuntalaisten tarpeita.

Kuntien rooli on hyvinvointialueuudistuksen jälkeen korostunut erityisesti hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäjänä. Samanaikaisesti kaupungin, hyvinvointialueen ja kolmannen sektorin yhteistyön merkitys on kasvanut. Kokkolalla olisi mahdollisuus luoda Urheilutalosta yhteinen toimintaympäristö, jossa eri toimijat voivat tarjota palveluja, harrastusmahdollisuuksia ja yhteisöllistä toimintaa saman katon alla.

Suomessa on onnistuneita esimerkkejä toimintamalleista, joissa kulttuuri, hyvinvointia edistävä toiminta ja kansalaistoiminta on koottu yhteisiin tiloihin. Esimerkiksi Porin kulttuurikeskus Annis tarjoaa tiloja monipuoliseen kulttuuri-, nuoriso- ja yhteisötoimintaan. Vastaavan toimintamallin soveltamista Kokkolaan tulee selvittää paikallisten tarpeiden ja Urheilutalon ominaisuuksien pohjalta.

Tilojen mahdollinen käyttö päiväsaikaan
- Soiten sosiaalisen kuntoutuksen ja muun ryhmämuotoisen kuntouttavan toiminnan käyttöön
- mielenterveys- ja päihdekuntoutujien toimintaa tukeville ryhmille
- ikääntyneiden päivä- ja ryhmätoimintaan
- nuorten, työttömien ja osatyökykyisten osallisuutta tukevaan toimintaan
- järjestöjen vertaisryhmille, kohtaamispaikkatoimintaan ja neuvontaan
- kansalaisopiston kursseille, työpajoille ja luovaan toimintaan
- hyvinvointia, toimintakykyä ja yhteisöllisyyttä edistäviin tapahtumiin.

Tilojen mahdollinen käyttö iltaisin ja viikonloppuisin
- nuorisopalvelujen ja nuorten omaehtoiseen toimintaan

- harrastajateattereiden harjoitus- ja esitystilaksi
- musiikki-, tanssi- ja muiden kulttuuriryhmien käyttöön
- yhdistysten kokouksiin, koulutuksiin ja tapahtumiin
- maahanmuuttajien kotoutumista ja yhteisöllisyyttä tukevaan toimintaan
- vapaaehtoistoimintaan sekä kuntalaisten omaehtoiseen harrastus- ja kansalaistoimintaan
- näyttelyihin, konsertteihin, työpajoihin ja muihin pienimuotoisiin kulttuuritapahtumiin.

Strateginen perustelu

Kokkolan kaupunkistrategian 2026-2029 vision mukaan Kokkola on vuonna 2040 rohkeasti kasvava ja elämyksellinen merikaupunki, jossa arki on kaikille sujuvaa ja turvallista. Kaupungin elinvoima kumpuaa yhteisöllisyydestä, toimeliaisuudesta ja luottamuksesta tulevaisuuteen. Urheilutalon kehittäminen monialaiseksi keskukseksi tukisi erityisesti seuraavia strategisia painopisteitä:

- Elämyksellisyys: Keskus tarjoaisi ympärivuotisen alustan kulttuurille, tapahtumille, harrastamiselle ja luovalle toiminnalle sekä vahvistaisi Kokkolan vetovoimaa.
- Kuntalaisten sujuvat palvelut: Eri toimijoiden palvelujen ja toimintojen kokoaminen helposti saavutettavaan paikkaan madaltaisi osallistumisen kynnystä ja tukisi asukkaiden arkea.
- Kestävä toimintatapa: Olemassa olevan rakennuksen monikäyttöisyys, yhteiskäyttö ja korkea käyttöaste edistäisivät tilaresurssien taloudellisesti ja ekologisesti kestävää hyödyntämistä.
- Lapsimyönteinen kaupunki: Turvalliset ja monipuoliset harrastus-, kulttuuri- ja kohtaamismahdollisuudet tukisivat lasten ja nuorten hyvinvointia ja osallisuutta.
- Yhteisöllisyys ja kumppanuudet: Yhteinen toimintaympäristö vahvistaisi kaupungin, hyvinvointialueen, järjestöjen, kulttuuritoimijoiden ja kuntalaisten yhteistyötä sekä ehkäisisi yksinäisyyttä ja syrjäytymistä.

Monialainen toimintakeskus toteuttaisi strategisia tavoitteita käytännössä lisäämällä osallisuutta, tukemalla ennaltaehkäisevää hyvinvointityötä, vahvistamalla kulttuurin saavutettavuutta ja luomalla uusia yhteistyömahdollisuuksia. Samalla se voisi muodostua eri sukupolvien ja eri taustoista tulevien kokkolalaisten yhteiseksi kohtaamispaikaksi.

Esitys

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Kokkolan kaupunki:

1. Selvittää Kokkolan Urheilutalon rakennustekniset, toiminnalliset ja taloudelliset mahdollisuudet toimia monialaisena kulttuuri-, hyvinvointi- ja kansalaistoiminnan keskuksena.

2. Laatii yhteistyössä Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soiten, järjestöjen, kulttuuritoimijoiden, nuorisopalvelujen, oppilaitosten sekä muiden sidosryhmien kanssa tarve- ja käyttöselvityksen.
3. Arvioi hankkeen vaikutukset kuntalaisten hyvinvointiin, osallisuuteen, kulttuuripalvelujen saavutettavuuteen, nuorten toimintamahdollisuuksiin sekä kaupungin ja hyvinvointialueen yhteistyöhön.
4. Selvittää toiminnan hallinto-, koordinointi-, varaus- ja hinnoittelumallin sekä mahdollisuudet tilojen joustavaan yhteiskäyttöön päivä-, ilta- ja viikonloppuaikoina.
5. Laatii selvityksen pohjalta tarvittaessa vaiheittaisen toteuttamissuunnitelman sekä kustannus-, ylläpito- ja rahoitusarvion.
6. Selvittää mahdollisuudet hyödyntää hankkeessa valtion, Euroopan unionin, säätiöiden ja muiden rahoittajien kehittämis- ja investointitukia.”

Liite A Allekirjoitettu valtuustoaloite

Päätös Kaupunginvaltuusto päätti merkitä aloitteen pöytäkirjaansa ja saattaa sen kaupunginhallituksen käsittelyyn.

Kaupunkirakennelautakunta 21.10.2026 § 149
39/00.01.06/2026

Valmistelijat rakennuspäällikkö Veli-Matti Isoaho, kaupunkiympäristöjohtaja Nina Kujala, kaupunginarkkitehti Kristian Biskop, hankepäällikkö Marko Konola

Urheilutalon tulevaa käyttöä on selvitetty useaan otteeseen. Laajin valmisteltu hanke oli 2010-luvun alussa laadittu peruskorjaus- ja laajennussuunnitelma, jossa rakennuksen pinta-ala olisi kasvanut noin 6 300 neliömetristä noin 10 000 neliömetriin. Hankkeen kustannusarvio nousi alustavasta noin 10 miljoonasta eurosta noin 23 miljoonaan euroon, minkä vuoksi kaupunginvaltuusto päätti vuonna 2012 siirtää hankkeen toteutusta.

Vuonna 2016 laaditussa idearaportissa tarkasteltiin kahdeksaa eri vaihtoehtoista käyttötarkoitusta 1)koulu, 2)urheilutalo, 3)touhutalo, 4)puistotalo, 5)lähikauppakeskus, 6)kulttuurikeskus, 7)tapahtuma- ja messutila sekä 8) aktiiviasuminen. Lisäksi tarkasteltiin näiden vaihtoehtojen yhdistelmiä. Selvitys ei sisältänyt suositusta jatkosuunnittelun pohjaksi, vaan se laadittiin jatkokeskustelun tueksi.

Työryhmän esitys päävaihtoehdoiksi urheilutalon uudeksi käyttötarkoitukseksi

Työryhmä arvioi vuoden 2016 vaihtoehtojen ajantasaisuutta ja toteuttamiskelpoisuutta. Tarkastelun perusteella päävaihtoehdoiksi muodostuivat kulttuuri-, nuoriso- ja urheilukäyttö. Lisäksi esille nousi mahdollisuus täydentää kokonaisuutta uudisrakentamisella.

Lisäksi urhelutalosta on tehty vuonna 2018 arkkitehtiopiskelijan Diplomityö, jossa on annettu toimenpide-ehdotuksia talon tulevasta käytöstä ja tarvittavista muutostöistä käytön mahdollistamiseksi.

Valtuustoseminaari 13.9.2021
Sivistyspalvelujen näkökulmia urheilu- ja tapahtumapuiston kehittämiseen

Urheilutalon kehittämisen työryhmä; kaupunginjohtajan viranhaltijapäätös §65/2023

Työryhmän tehtävänä oli täydentää Kokkolan urheilutalosta aiemmin tehtyjä selvityksiä ja selvittää urheilutalon uusi tuleva käyttötarkoitus ja antaa siitä esitys. Eri harrastevaihtoehtojen kartoittamiseksi järjestettiin selvitystyön aikana myös erillinen kansalaisille suunnattu webropol-surveykysely, joka päättyi 02/2025.

Työryhmän päätösesitys

Kokkolan kaupunginteatteri on esittänyt kiinnostuksensa Urheilutalon käyttämisestä uutena teatteritalona. Nykyisin teatterin toiminta on hajautunut useisiin kiinteistöihin, eikä nykyinen tilaratkaisu vastaa kaikilta osin nykyaikaisen teatteritoiminnan tarpeita.

Työryhmän tekemän alustavan arvioinnin mukaan urheilutalon tilat mahdollistaisivat teatterin sijoittumisen rakennukseen muutostöiden jälkeen. Vaihtoehto edellyttää kuitenkin huolellista suunnittelua ja kaupungilta investointikykyä, jos tähän vaihtoehtoon päädytään.

Vaihtoehdon etuina nähtiin se, että rakennukselle löytyisi yksi pääkäyttäjä ilman uusien henkilöstöresurssien tarvetta sekä teatterin kohtalainen vuokranmaksukyky. Sijainti tukisi myös teatteritoimintaa ja täydentäisi Urheilupuiston palvelutarjontaa. Toteutuksen yhteydessä olisi ratkaistava kiinteistön omistus- ja hallintomalli sekä arvioitava vaikutukset teatterin nykyisiin toimitiloihin. Urheilutalon rakennusteknisiä ratkaisuja tutkitaan.

Työryhmä tarkasteli myös mahdollisuutta kehittää Urheilutalosta matalan kynnyksen nuorten kohtaamis- ja harrastuspaikka tanskalaisen StreetMekka-konseptin esimerkin mukaisesti. Tavoitteena olisi yhdistää esimerkiksi katu-urheilu, kulttuuri ja luovat harrastukset sekä tarjota nuorille helposti saavutettava ympäristö liikkumiseen ja yhdessäoloon.

Vaihtoehdon jatkosuunnittelu edellyttäisi laajaa tarveselvitystä, käyttäjien osallistamista sekä arviota toiminnan laajuudesta, kohderyhmästä ja suhteesta kaupungin nykyiseen palveluverkkoon.

Urheilutalosta voitaisiin muodostaa pienlajien harrastuskeskus kevyin muutostöin. Tällaisia toimintoja voisivat olla esimerkiksi sisäampumarata, jousiammunta, esports-toiminta, practical-ammunta, golf-simulaattorit, kauko-ohjattavien autojen rata sekä pienemmät harraste- ja askartelutilat. Vaihtoehdon lähtökohtana olisi tarjota tiloja lajeille, joille ei ole tarkoituksenmukaisia tiloja muualla urheilupuiston alueella.

Arvokiinteistötyöryhmä; kaupunginjohtajan viranhaltijapäätös §64/2025

Arvokiinteistöjen kehittämistyöryhmän tehtävänä on laatia pitkän aikavälin suunnitelmat kaupungin omistamien arvokiinteistöjen (Vartiolinna, Raatihuone, Keski-Pohjanmaan konservatorio, Vingen kiinteistö, Urheilutalo) kehittämiselle. Työryhmä aloitti työnsä marraskuussa 2025.

Suunnitelman tuli sisältää kiinteistöjen tulevan käyttötarkoituksen, kuntokartoituksen sekä kiinteistöjen investointiohjelman. Työryhmän työ on vielä kesken.

Työryhmä käsitteli urheilutalon tulevaa käyttöä 17.8.2026 ja päätyi esittämään kaupunkirakennelautakunnalle määrärahamuutosta, jonka avulla urheilutalon soveltuvuutta ja käyttökelpoisuutta selvitetään. Tästä sovittiin laadittavaksi viitesuunnitelmatasoiset selvitykset ja tutkimukset.

Urheilutalon viitesuunnitelusta; KARA 19.8.2026 §114

Edellä mainituista arvokiinteistöistä on aloitettu 1. kehitysvaiheen suunnitteluprosessi urheilutalon kiinteistön (rakennus ja tontti) käyttötarkoituksen muuttamisesta teatteritoimintaan sopivaksi.

Projektin suunnitteluvaiheessa sovelletaan käänteistä hankeideointia, johtuen aluekehitykseen liittyvästä osakokonaisuudesta. Muut alueen osatekijät ovat: tapahtumapuisto, jäähalli ja Kokkola Areena, VesiVeijari (kehitysvaihe aloitettu), alueen kaavoitusprosessi (kehitysvaiheessa).

Tarveselvitys ja viitesuunnittelun kehitysvaiheita toteutetaan yhteensä 9 kpl aikavälillä 08/2026–01/2027.

Hyväksytyn tilaohjelman perusteella laaditaan alustava tavoitehinta-arvio. Hankesuunnittelun arvioitu mahdollinen aloitus 01/2027.

Valmis viitesuunnitelma tavoitehintoineen käsitellään tammikuussa 2027 arvokiinteistötyöryhmässä, joka tekee esityksen teatterin jatkokehitystoimenpiteistä.

Tähän hankkeeseen liittyvät erillisselvitykset ja tutkimukset tukevat myös edellä olevaa valtuustoaloitetta kustannusvaikutuksineen.

Kaupunkiympäristöjohtaja

Kaupunkirakennelautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto

1. merkitsee tiedoksi aloitteen johdosta suoritetut toimenpiteet

2. katsoo aloitteen tulleen käsitellyksi

Päätös

Kaupunkirakennelautakunta hyväksyi päätösesityksen.